

VİTRİN

Yavuz DONAT

FERAYE'NİN NAMUSU

N ASRETTİN Hoca kadı olmuş. GÖKOVA-MUĞLA

Davacıyı dinlemiş, "Haklısın" demiş.
Davalıyı dinlemiş, "Haklısın" demiş.

Kâtip "ama hocam" diye itiraz edecek olmuş:
- İki taraf birden haklıysa, bu davada haksız kim?
Hoca "Doğru söylüyorsun" diye konuşmuş:

- Sen de haklısın.

İki hafta önce Yatağan'da radyasyon oranında
ükselme görüldü ve Muğla Valisi "aman önlem!" di-
ye haykırdı... Ortalık karıştı. Ankara emir verdi, Yata-
ğan Termik Santral "söndü".

Halkı düşündüğü için bayan Vali haklı.

TEK Genel Müdürü Sedat Yıldız, Yatağan tesisle-
rinin sinema salonunda "sönme!" eleştirdi. Hem de
Bakan'ın ve Vali'nin yanında:

- Santralin durdurulması yanlıştır. İşte radyasyon
oranıyla ilgili rakamlar.

Yatağan'ın durması ile birlikte tüm yurttaki doğacak
enerji sıkıntısını aşmak durumunda olan TEK Genel
Müdürü de haklı...

Ve yolumuzu kesen mühendisler, işçiler:

- Filtre takılsın, Yatağan çalışsın.

Eh, onlar da haklı.

Diyeceksiniz ki: "Bu, nasıl iştir?"

"O haklı, öteki haklı, beriki haklı."

Doğru, siz de haklısınız.

BAKAN Ersin Faralyalı'yı dinledik:

- Bölgede radyasyon oranının yükseldiğini kim
söylüyor? Aletler söylüyor. Bu aletleri buraya kim ge-
tirdi? Biz getirdik. Acaba bölgedeki radyasyon oranı
daha önce nasıldı? Biz bu aletleri getirmeseydik ne
yapacaktınız?

Faralyalı da haklı.

Dev bir tesis yapacağız.

Ve radyasyonu ölçen aleti koyamayacağız.

Yıllarca koyamamışız.

Modern Türkiye'nin şahane ayıbı.

YATAĞAN'da baca yüksekliği 120 metre.

Baca sayısı üç.

Bu bacalardan çıkan gazın sıcaklığı 160 derece.

Bir bacadan, bir saatte, bir milyon metreküp gaz
çıkıyor.

Çıkış hızı, saniyede 2.1 metre.

Hava rüzgârlı değilse, bu gaz, 450-500 metre yük-
seklikte, "askıda" kalıyor.

Ve bu arada yağmur yağacak olursa...

Yatağan'a asit yağıyor.

Daha önce defalarca yağdı.

Yağdığı içindir ki, bitişikteki Bağıyaka tepelerinin
ormanları sarardı, soldu.

Orman idaresi, tepedeki tüm ağaçları kesti.

Devamı 19. Sayfada

VİTRİN

Yavuz DONAT

FERAYE'NİN NAMUSU

Baştarafı 2. Sayfada

Tepe şimdi "kel."

Önlem:

Yatağan'a filtre.

Tüm santrallara filtre.

Eğer Yatağan sönmeseydi, eğer bir
enerji sorunu gündeme gelmeseydi, bu
ayrıntıları bilmeyecek, bu önlemleri ara-
mayacaktık.

Konuyu deşen, yarayı kaşıyan-kanatan,
ülkenin tüm çevrecileri.

Ve en haklı çıkanlar da onlar.

İki gün boyunca brifingler aldık, uzman-
ları dinledik.

Türkiye'de kişi başına düşen elektrik
enerjisi 1025 kilovat-saat.

Dünya ortalaması 2000 kilovat-saat.

OECD ortalaması 4000 kilovat-saat.

Fransa'da 7 bin, Norveç'te 18 bin kilo-
vat-saat.

Öyleyse ne yapıp yapıp elektrik enerjisi
üreteceğiz.

Nehirlerin üzerine santraller kurarak,
termik santraller yaparak veya nükleer
santrallerle tanışarak...

Bunlar kaçınılmaz.

Ama...

"Ama"yı Ersin Faralyalı'dan dinliyoruz:
- Ama Gökova'da santral kurmak (Ke-
merköy'ü kastediyor) yanlıştır. Neden
yapıldı, çözemiyorum.

Yarın Gökova Körfezi'ne asit yağacak
olursa, bunun hesabını çocuklarımıza nasıl
vereceğiz?

MUĞLA'daki santraller gezisi sonunda-
ki gözlemimiz:

İdarenin bazı unsurları hâlâ direniyor.

Öyle ya, madem kucak dolusu para har-
candı, mademki Türkiye'nin enerji sorunu
var, mademki gelişmişliğin ölçüsü "kişi
başına kaç kilovat-saat enerji düştüğü",

öyleyse Gökova Santral çalışmalı.

Ama tek korku çevrecilerin baskısı.

Tebrikler çevreciler.

Bu baskı olmasaydı, yönetim "Gökova
(Kemerköy) santrali tamamlanacak, ama
çalıştırılmayacaktır" diyemezdi.

Ve bu baskı sürmezse, yönetim (bugün-
kü yönetim ya da yarın gelecek olanlar) bir
gece ansızın, Gökova'yı devreye sokmakta
hiç tereddüt etmeyecek.

Öyleyse tepkiye devam.

Dönem demokratik refleks dönemi.

Dönem konuşan Türkiye dönemi.

Hem kişi başına düşen enerjinin art-
masını istiyoruz...

Hem de Gökova cennetinin kirlenmesi-
ne direniyoruz.

Hem Yatağan termik Santral'inden -ye-
niden- yararlanmak istiyoruz.

Hem de önlemsizliğe isyan ediyoruz.

Önlem alınsın, filtre takılsın, asit yağ-
murları yağmasın... Ve sonra santral
çalışsın.

BÖLGEDE kafalar karışık.

TEK Genel Müdürü eksik bilgilendirme-
lerden yakınıyor.

Ve ekliyor:

- Sorumlu kişiler bile yeterince bilgilendiril-
miş değil.

Demek hâlâ "şeffaf Türkiye"yi yarata-
mamışız.

Dün bu yörelere sadece süngerçiler,
yabancı arkeologlar ve sürgündeki yazar-
lar geliyorlardı.

Ama bugün öyle değil.

Tarihçi Herodot'tan, denizci Turgut Re-
is'ten, Neyzen Tevfik'ten, Yunus Nadi'den...
İyonlar, Dorlar ve Perslerden bize
kalan bu topraklara, bu denizlere sahip
çıkma "namus borcu."

Menteşe Beyi, Türkmen kızı Feraye'ye
burada sevdalandı, "Feraye'dir Kızın Adı"
türküsü dilden dile, telden tele, yıldan yıla
buradan, tüm ülkeye aktı.

Feraye'nin alınma radyasyon lekesi sür-
meye hakkımız yok...